

Ìwé Joeli àti Ijọ Aláfẹnukò Ojọ Keje ti Laodicea - Nọmbà M̀ar̀undínlógójì

Jeff Pippenger

2026-01-27

Nọmbà Ogbòn-ún Dín Lọgbòn

Ní ojù-ìwé 81 nínú Early Writings (àti pé “81” jé àmì àpẹ̀ẹ̀ẹ̀ Olórí Àlùfáà àtòrunwá kan àti àádòrin àlùfáà), àlá kejì William Miller ni a kọ sílẹ̀. Bíi Nebukadinesàrí, William Miller ní àlá méjì. Àlá kejì Nebukadinesàrí nínú orí kẹ̀rin iwé Dániẹ̀lì ní a gbé kalẹ̀ láàrín àyíká “ìgbà méje” ti Mósè nínú Lefitiku 26. Miller lo orí kẹ̀rin iwé Dániẹ̀lì láti fi sàlàyé “ìgbà méje” ti Lefitiku ogún-mẹ̀fà nígbà tí ó n kòni nípa 2,520, bí ó tilẹ̀ jé pé ó n pè é ní “ìgbà méje.” Miller kò mò pé a ti fi í sẹ̀ àpẹ̀ẹ̀ẹ̀ nípa Nebukadinesàrí, sùgbòn 2,520 ojọ̀ Nebukadinesàrí nínú orí kẹ̀rin ni a sojú fún nípasẹ̀ ọ̀rò nàà “túká,” àti nípasẹ̀ òtítọ̀ pé ó sẹ̀lẹ̀ ní ‘ìgbà méje,’ kí ọ̀kùnrin amúbúrúsi erùpẹ̀ tó dé nínú àlá Miller.

Sísità Wáítì pe Miller ní “Bàbá Miller,” sùgbòn kì í sẹ̀ ní ọ̀nà keferi bí àwọn Kátólíikì sẹ̀ n sẹ̀ é, bí kò sẹ̀ ní ọ̀nà àwọn bàbá nílá, gégé bí bàbá Ábúrahámù. Miller jé ààmì; ọ̀kùnrin májẹ̀mù ní í sẹ̀, tí ó dúró fún ọ̀wọ̀ àtẹ̀lẹ̀rà àwọn ààmì Bíbẹ̀lì ní ojù ọ̀nà sí májẹ̀mù ikeyin pẹ̀lú egbèrún lónà m̀er̀inlélógójì. Joeli jé kí a mò pé ní àwọn ojọ̀ ikeyin, àwọn àgbàlagbà yòò máa lá àlá, àti pé William Miller ni àgbàlagbà nínú itàn wa, àti pẹ̀lú agbe nàà tí ó mú àsọtẹ̀lẹ̀ William Tyndale sẹ̀, èyí tí ó sọ pé, “Bí Ọ̀lórùn bá dá ẹ̀mí mi sí, kí ọ̀dún púpọ̀ má tó kojá, ẹ̀mí yòò jé kí ọ̀mọ̀kùnrin tí n wa itúlẹ̀ mọ̀ Ìwé Mímọ̀ ju iwọ̀ lọ.”

“Ọ̀lórùn rán àngẹ̀lì Rẹ̀ láti s̄is̄ẹ̀ lórí ọ̀kàn àgbẹ̀ kan tí kò t̄i gba Bíbẹ̀lì gbọ̀, kí ó lè tọ̀ ọ̀ ló láti wá àwọn àsọtẹ̀lẹ̀ nàà. Àwọn àngẹ̀lì Ọ̀lórùn máa n bẹ̀ ẹ̀nikan àyànfẹ̀ yẹ̀n lójú ní ìgbà púpọ̀, láti tọ̀ ọ̀kàn rẹ̀ sóna àti láti s̄i àwọn àsọtẹ̀lẹ̀ tí ó ti jé òkùnkùn rí fún àwọn ẹ̀niyàn Ọ̀lórùn sí imọ̀ rẹ̀. A fi ìbèrẹ̀ ẹ̀wọ̀n òtítọ̀ nàà fún un, a sì darí i lọ láti máa wá ojù-ọ̀nà isopọ̀ kan léyìn òmiràn, tí tí ó fi wo Ọ̀rọ̀ Ọ̀lórùn pẹ̀lú iyanu àti imórírì. Ó rí nínú rẹ̀ ẹ̀wọ̀n òtítọ̀ pípé kan. Ọ̀rọ̀ nàà tí ó ti kà sí èyí tí kò ní imísí, s̄i sílẹ̀ níwájú ìran rẹ̀ n̄is̄ins̄in ȳi nínú ẹ̀wà àti ògo rẹ̀. Ó rí i pé apá kan nínú Ìwé Mímọ̀ n̄ sàlàyé apá kejì, àti pé nígbà tí esẹ̀ kan bá dí sí imọ̀ rẹ̀, ó rí nínú apá m̄iràn nínú Ọ̀rọ̀ nàà ohun tí ó sàlàyé rẹ̀. Ó wo Ọ̀rọ̀ mímọ̀ Ọ̀lórùn pẹ̀lú ayọ̀ àti pẹ̀lú ọ̀wọ̀ jíjinlẹ̀ jùlọ̀ àti ìbèrù mímọ̀.” Early Writings, 230.

Miller ni àgbẹ̀ tí ó mú àsọtẹ̀lẹ̀ Tyndale sẹ̀, itẹ̀jádẹ̀ àkókó rẹ̀ ti imọ̀ àsọtẹ̀lẹ̀ tí ó ti kó jọ̀ láti inú s̄is̄i Daniel 8:14 sì ni ọ̀dún 1831, léyìn ọ̀dún igba méjilélógún [220] léyìn itẹ̀jádẹ̀ King James Version ti Bíbẹ̀lì. John Wycliff, William Tyndale, àti itẹ̀jádẹ̀ King James Bible ní 1611, dúró gégé bí àmì ọ̀nà méta tí ó bèrẹ̀ àsọtẹ̀lẹ̀ ọ̀dún igba méjilélógún [220] nàà, tí ó parí nígbà tí ọ̀mọ̀kùnrin atulẹ̀ Tyndale yòò sí Ọ̀rọ̀ Ọ̀lórùn sí ih̄nrere àngẹ̀lì àkókó, èyí tí àngẹ̀lì méjì m̄iràn yòò tẹ̀lẹ̀. Àngẹ̀lì àkókó nàà dé ní 1798, èkejì sì ní 1844. Wycliff, Tyndale àti King James ní isopọ̀ pẹ̀lú àgbẹ̀ tí yòò mú àsọtẹ̀lẹ̀ Tyndale sẹ̀, àti ẹ̀ni tí yòò s̄apẹ̀ẹ̀ẹ̀ itàn àwọn àngẹ̀lì méta láti 1798 tí tí dé 1844.

Ìsàwárí alpha ti William Miller ni ọ̀dún 2,520 ti Lefitiku ogún-le-mẹ̀fà, isàwárí omega rẹ̀ sì ni ọ̀dún 2,300 ti Dániẹ̀lì 8:14. Itúká 2,520 ti Juda bèrẹ̀ ní ọ̀dún 677 s̄áájú Kirísítì ó sì parí ní 1844. Ọ̀dún

2,300 ti Dániẹli 8:14 parí ní 1844. Àwọn méjèèjì parí pọ ní 1844, àti pé ibi ibèrè àwọn isàwárí alpha àti omega ti William Miller yà síra wọn ní ọdún igba ó lé ogún. “Igba ó lé ogún” jẹ ààmì ti William Miller, lóri ẹlẹrí méjì. Àwọn isàwárí alpha àti omega ti Miller ni a ọjú wọn nípasè 1798 àti 1844. Itúká 2,520 sí ijọba àríwá parí ní 1798, ọdún m̀erindínlógbòn lẹyìn nàà, ní 1844, ni ọdún 2,300 parí.

Ọdún 2,520 tí ó parí ní 1798, n samisi ọjọ nàà; àti pé ọdún 2,520 sí Júdá, tí ó parí ní 1844, n mú àkókò ọdún igba méjilélógún wá. Èyí tùmò sí i pé 2,520 sí Ísireli n mú àkókò àsoṭelẹ ọdún m̀erindínlógórin wá, àti pé 2,520 sí Júdá n mú àkókò àsoṭelẹ ọdún igba méjilélógún wá. Alfa àkókò nàà ni 677 BC, omega sì ni 457 BC, èyí tí ó tùmò sí i pé alfa àkókò ọdún m̀erindínlógórin nàà àti tí àkókò ọdún igba méjilélógún nàà ni 2,520 n ọjú, omega àwọn ilà méjèèjì nàà sì ni 2,300. Àwọn “itúká” méjèèjì ti ọdún 2,520 n pèsè ẹlẹrí méjì fún àkókò kan tí ó bèrè pèlú 2,520 tí ó sì parí pèlú 2,300. Àwọn ilà méjèèjì wònyí n fi àwọn isàwárí alfa àti omega ti William Miller hàn.

“Àlá William Miller Mo lá pé Olórùn, nípasè Èmí Mímó, rán ọkan mi lọ sí ilé itaja ohun iyebiye kan, níbi tí wọn ti ti kó gbogbo irú àti iye ohun iyebiye jọ. Mo wọ inú ilé nàà, mo sì yà á sí mímó ní iwòye rẹ. Ní gbogbo ọ̀nà ni àwọn ohun iyebiye àti ẹlẹwàà ti fón ká; dàimòndi, wúra, fádáká àti àwọn owó irin iyebiye ni wọn fi kó sípò nínú itẹlórùn pèlú, tí n tú imòlẹ jade ní ògo. Mo rí pé èyí kò lè jẹ ohun ilẹ ayé; mo sì gbé ọjú mi sókè láti wo ẹni tí ó ni ilé itaja nàà. Ojú tí mo rí jẹ onírẹlẹ, ó sì lẹwà. Lẹ̀şẹkẹşẹ ni mo mò ọ. Ó jẹ ọrẹ àti Olùràpadà mi. Láipẹ, mo rà àwọn ohun-ọşo àti ohun iyebiye wònyí, mo sì bèrè sí i fi wọn ka kiri. Nígba nàà ni mo rí àwọn mii tún wọ ilé nàà, wọn sì bèrè sí i ọşoşì gbogbo ohun tí ó wà níbẹ. Mo pe àkiyèsí sí ohun tí wọn n şe. Wọn n tẹ mò àwọn ohun iyebiye nàà lóri ẹşẹ, wọn sì n tú àwọn owó irin iyebiye nàà ká láàárín erùkèrùdò àti eérí. “Ó dà bíi pé wọn kàn ohun gbogbo rú sínú didòtí, àti eérí ti ẹşẹ ẹlẹşẹ, àti fi ibáwí inú búburú àti imotara-ẹni-nikan wọn tẹ wọn mólẹ.” Mo bínú gidigidi; Olúwa sì wò mí, ó sì wí pé, “Wo dáadáa, kí o má sì şaláyé ohun tí ọpin rẹ kò tii dé.” Lẹyìn nàà, ó gbe aşo-ikele kan sókè, mo sì wọ inú yàrà miiran, níbi tí mo ti rí pé gbogbo ohun tí wọn ti ká sí egbin tí wọn sì ti tẹ mólẹ ni a ti gbé sínú rẹ. Ijì líle iyanu àti itẹlẹ ọjò kan wá, erùkèrùdò nàà sì fò, àti bí igbi omi okun ni ó ti bá a lọ. Ní àkókò diẹ, yàrà yií tún dà bíi ti tẹlẹ nínú gbogbo ọgo rẹ. Lẹyìn nàà, mo rí pé àwọn ohun iyebiye nàà ti tàn ká lóri ilẹ ilé nàà, bíi irawò, lona àilónkà. Ó pe ọkùnrin kan wá, aşo rẹ sì dà bíi ti akowé. Ó mú àpótí kan ní ọwọ rẹ, ó sì sọ fún un pé, “Kó gbogbo àwọn ohun iyebiye wònyí jọ. Wọn kì yòò şègbé.” Ó sì bèrè sí i kó wọn jọ, lówóówóó, pèlú àwọn dàimòndi didán àti àwọn owó iyebiye, şe ni ó n ju wọn sínú àpótí nàà. Nígba tí mo wo iye diẹ tí ó kù, mo rò nínú ara mi pé, “Tí èyí bá jẹ gbogbo wọn, kì yòò pé tí yòò fi kó wọn jọ.” Şùgbòn ó n kó wọn jọ báyií, títi gbogbo wọn fi wà nínú àpótí nàà, bí ó tilẹ jẹ pé mo nígbà mii ro pé ó ye kí ó ti kún ju. Lẹyìn nàà, ó gbé e sórí ejika rẹ, ó sì lọ kúrò. Nígba nàà ni mo wo Olúwa nàà, ó sì wí pé, “Ilé tí a ti fọ mólẹ nàà ni láti mú isúra tòótọ wá sínú imúlò àti ibámu tó pé. Isúra wònyí ni a ti fón ká, a sì ti tẹ mólẹ láàárín erùkèrùdò, gégé bí itọkántọkánwá ohun èniyàn; şùgbòn nísinsinyí a ó kó wọn jọ, a sì gbé wọn lọ sí ibi tí wọn kì yòò tún jẹ àrùnsé mò. Olúwa nàà fi ohun ilé itaja wònyí hàn mí, wọn sì pọ gan-an, ẹlẹwàà sì ni; mo sì yà pé iwónba diẹ nínú wọn ni a ti kó jọ, iwónba diẹ nàà ni a kó lọ. Nígba nàà ni mo rí pé a fi àwọn iwón àwọn gílísi tí a dà mọra mú un kọ sórí ilẹ ilé nàà; nítorí nàà, mo rí pé a kò lè rí àwọn kan lára àwọn ohun tí ó dára jùlọ níwájú wa láisi isàwárí púpọ ati jinlẹ. A fi àwọn apoti sínú gbogbo igún ilé nàà, láisi àkóso tàbí itójú; mo sì ní imólára pé bí ẹnikẹni bá lè wo inú àwọn apoti

wònyí, ó lè rí àwọn ohun iyebíye tí a kó síbè tí ó bá èyí tí a kó jọ tí a sì mú lọ mu pèlú. Mo béèrè fún Olúwa idí tí a fí fí wọn síbè báyií, tí a sì fí jẹ kí wọn wà níbè tó gun tó bèè; Ó sì wí pé, “Ní àkókò tí a yàn fún Ọlórún, yóò sì rán àwọn ẹni tí yóò ẹ̀sẹ̀ ní ilé itaja yií, tí yóò sì ní àwọn àkókóró irinṣẹ̀ tí yóò fí ẹ̀sẹ̀ àwọn apoti wònyí, kí wọn sì mú àwọn ohun iyebíye tí ó wà nínú wọn jáde, kí wọn lè lo. Wọn kì yóò ẹ̀sẹ̀ fún èrè ayé, bí kò ẹ̀ fún ògo Ọlórún.” Èyí dá mi lójú pé gbogbo ohun èlò àti ohun iyebíye tí Olúwa tí fí hàn mi ní a ò tì rí, bèè ni a ò sì lè rí wọn tí tí tí àkókò tí a yàn yóò fí dé, nígbà tí a ó wó ilé nàà lulẹ̀. Nípa bèè ni yóò gbé diẹ̀ lára àwọn ọ̀sẹ̀ ẹ̀ kalẹ̀ láti ẹ̀sẹ̀ nínú ilé nàà.”

“Mo lá àlá pé Ọlórún, nípa ọ̀wọ̀ kan tí a kò rí, rán àpótí kékeré kan tí a fí ọ̀gbọ̀n àgbàyanu ẹ̀ sí mi, tí gígùn ẹ̀ tó nńkan bí inṣi mẹ̀wàá, tí iwọn ẹ̀ sì jẹ̀ mẹ̀fà lóri mẹ̀rin, tí a fí igi ébóni àti àwọn pèálì gbìn sínú ẹ̀ lónà àgbàyanu. Kókóró kan sì wà mọ̀ àpótí nàà. Lójú ẹ̀sẹ̀ mo mú kókóró nàà, mo sì ẹ̀sẹ̀ àpótí nàà; nígbà nàà, sí iyanu àti ironú mi, mo rí i pé ó kún fún gbogbo irú àti iwọn ọ̀sẹ̀ iyebíye, dáyámòndì, àwọn òkúta iyebíye, àti owó wúra àti fadákà tí gbogbo iwọn àti iye, tí a sì tò wọn kalẹ̀ ẹ̀wà gidigidi ní ipò wọn kọ̀kan nínú àpótí nàà; ní báyií tí a sì tì tò wọn kalẹ̀, wọn n tan imọ̀lẹ̀ àti ògo kan padà, èyí tí kò sí ohun tí ó lè bá a dọ̀gba bí kò ẹ̀ oòrùn.”

“Mo rò pé kì í ẹ̀ ọ̀juse mi láti gbádùn iran àgbàyanu yií ní tẹ̀mi nńkan, bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé ọ̀kàn mi kún fún ayọ̀ gidigidi nítorí imọ̀lẹ̀ ẹ̀, ẹ̀wà ẹ̀, àti iyebíye ohun tí ó wà nínú ẹ̀. Nítorí nàà mo gbé e lé orí tábilì àárín inú yàrá mi, mo sì jẹ̀ kí a mọ̀ pé gbogbo ẹ̀ni tí ó bá ní ifẹ̀ lè wá kí ó sì wo iran tí ó lólá jùlọ̀, tí ó sì n tòn yòò jùlọ̀, tí èniyàn tí rí rí ní ayé yií.

“Àwọn èniyàn bèrè sí í wólé, ní ibèrè diẹ̀ nínú iye, ẹ̀gbọ̀n wọn n pọ̀ sí i tí tí di ogunlógò. Nígbà tí wọn kókó wo inú àpótí nàà, iyálẹ̀nu yóò bà wọn, wọn yóò sì ké fún ayọ̀. Ẹ̀gbọ̀n nígbà tí iye àwọn olùwòran pọ̀ sí i, olúkúlùkù bèrè sí í dà àwọn ohun ọ̀sẹ̀ iyebíye nàà láàmú, nípa mímu wọn jáde kúrò nínú àpótí nàà àti fifọ̀n wọn ká lóri tábilì.”

“Mo bèrè sí í ronú pé ẹ̀ni tí ó ní àpótí nàà yóò tún béèrè àpótí nàà àti àwọn ohun ọ̀sẹ̀ iyebíye nàà lẹ̀wọ̀ mi; àti pé bí mo bá jẹ̀ kí wọn fọ̀n ká, èmi kì yóò tún lè fí wọn sí ipò wọn nínú àpótí nàà gẹ̀gẹ̀ bí isáájú mọ̀; mo sì nímọ̀lára pé èmi kì yóò lè dojú kọ̀ ijíyà idáhùn nàà láléálé, nítorí yóò pọ̀ gidigidi. Nígbà nàà ni mo bèrè sí í bẹ̀ àwọn èniyàn nàà pé kí wọn má ẹ̀ fọ̀wọ̀ kàn wọn, tàbí kí wọn má ẹ̀ mú wọn jáde kúrò nínú àpótí nàà; ẹ̀gbọ̀n bí mo tì n bèbẹ̀ sí i tó, ni wọn túbọ̀ n fọ̀n wọn ká sí i; àti nísinsin yií ó dà bí ẹ̀ni pé wọn n fọ̀n wọn ká sí gbogbo ibi nínú yàrá nàà, lóri ilẹ̀ àti lóri gbogbo ẹ̀yà ohun èlò inú yàrá nàà.

“Lẹ̀yìn nàà, mo rí i pé láàrín àwọn iyebíye gidi àti owó gidi ni wọn tì tú iye àiniye àwọn iyebíye èké àti owó àrò jáde ká. Inú mi bí gidigidi sí iwà ikà àti àimọ̀riri wọn, mo sì bá wọn wí, mo sì kẹ̀gàn wọn nítorí èyí; ẹ̀gbọ̀n bí mo ẹ̀ n bá wọn wí tó, bèè ni wọn tú àwọn iyebíye èké àti owó èké nàà ká sí láàrín àwọn tì gidi.”

“Nígbà nàà, inú bà mí gidigidi nínú ọ̀kàn tí ara mi, mo sì bèrè sí í lo agbára tí ara láti lé wọn jáde kúrò nínú yàrá nàà; ẹ̀gbọ̀n bí mo tì n lé ọ̀kan jáde, mẹ̀ta mí á wólé, wọn á sì mú ẹ̀gbìn àti iyé igi àti iyanrìn àti onírúurú àkójopọ̀ àwújọ̀páidì wá, tí tí wọn fí bo gbogbo àwọn ọ̀sẹ̀ iyebíye tòótọ̀, dáyámòndì, àti owó-ẹ̀yọ̀, tí gbogbo wọn sì di mímu kúrò ní ojú ẹ̀ni. Wọn tún fa àpótí mí ya sí wẹ̀wẹ̀, wọn sì tú un káàkiri láàárín àwújọ̀páidì nàà. Mo rò pé kò sí èniyàn kankan tí ó ka ibánújẹ̀ mí tàbí ibínú mí sí. Mo ẹ̀wẹ̀sì pátápátá, irẹ̀wẹ̀sì sì ba ọ̀kàn mí gidigidi, mo sì jókòó

sílẹ̀, mo sunkún.”

“Nígbà tí mo sì wà báyi ní ẹ̀kún àti ọ̀sọ̀rọ̀ ọ̀kàn nítorí àdánù òlá mi àti ọ̀jìyàjẹ̀ mi, mo rántí Ọ̀lórún, mo sì fí títara gbàdúrà pé kí Ó rán irànlówó sí mi.

“Lójúkan nàà ni ilẹ̀kún sí, ọ̀kúnrin kan sì wọ̀ inú yàrà nàà, nígbà tí gbogbo èniyàn sì fí í sílẹ̀ kúrò nínú rẹ̀; òun nàà, ní ọ̀wọ̀ rẹ̀ ti di filà ọ̀gbálẹ̀ eruku, sí àwọn fẹ̀rèsé, ó sì bèrẹ̀ sí í fẹ̀ eruku àti àwókù jáde kúrò nínú yàrà nàà.

“Mo ké pe ó dáwọ̀ dúró, nítorí pé àwọn iyebiye ọ̀kúta kan wà tí a ti fónká káàkiri láárín àwókù nàà.

“Ó sọ̀ fún mi pé, ‘má bèrù,’ nítorí pé òun yóò ‘tójú wọn.’”

“Nígbà nàà, bí ó ti n fọ̀ erupẹ̀ àti àkitàn, àwọn ohun ọ̀sọ̀ iyebiye èké àti owó ẹ̀yọ̀ èké, gbogbo wọn dide, wọn sì jáde nípasẹ̀ fẹ̀rèsé bí awosanma, afẹ́fẹ́ sì gbé wọn lọ. Ní áárín irúkèrúdo nàà mo pa ojú mi diẹ̀; nígbà tí mo sì tún sí wọn, gbogbo àkitàn nàà ti lọ pátápátá. Àwọn ohun ọ̀sọ̀ iyebiye tòótó, àwọn dáyámòndì, àwọn owó ẹ̀yọ̀ wúra àti fàdákà, wà ní títan káàkiri yàrà nàà ní ọ̀pòlọ̀pò.”

“Lẹ̀yìn nàà ó gbé àpótí ọ̀súra kan sórí tábilì, tí ó tóbi púpọ̀ sí i, tí ó sì lẹ̀wà jù ti àtẹ̀lẹ̀yìnwá lọ, ó sì kó àwọn ohun ọ̀sọ̀ iyebiye, àwọn dáyámòndì, àwọn ẹ̀yọ̀ owó, ní iwọn ọ̀wọ̀ kíkún, ó sì ju wọn sínú àpótí nàà, tí tí kò fí sí èyíkẹ̀yí tí ó sẹ̀ kù, bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé diẹ̀ nínú àwọn dáyámòndì nàà kò tóbi ju orí abẹ̀rẹ̀ lọ.”

“Lẹ̀yìn nàà ó sì pè mí pé kí n ‘wá, kí o sì rí i.’”

“Mo wo inu apoti nàà, sùgbọ̀n ojú mi rẹ̀wèsì nítorí iran nàà. Wọn n tòn pẹ̀lú ọ̀gò tí ó pọ̀ ní ọ̀gbà mẹ̀wàà ju ti tẹ̀lẹ̀ lọ. Mo rò pé a ti fọ̀ wọn nínú iyanrin nípasẹ̀ esẹ̀ àwọn èniyàn búburú wònyẹn tí wọn ti tú wọn ká, tí wọn sì tẹ̀ wọn sínú erupẹ̀. A sì tò wọn ní itòlẹ̀sẹ̀sẹ̀ elẹ̀wà nínú apoti nàà, olúkúlùkù ní ipò rẹ̀, láísí àmì kankan tí n fí ìrora ọ̀kúnrin tí ó ju wọn sínú rẹ̀ hàn. Mo kígbẹ̀ nítorí ayọ̀ pátápátá, ikígbẹ̀ nàà sì jí mi.” Early Writings, 81–83.

Ní ibẹ̀rẹ̀ ní ojú-iwé “81,” gégé bí ààmì àwọn àlùfáà, àlá nàà n fí itàn ọ̀sẹ̀ ọ̀jọ̀ Seventh-day Adventist ti Laodicea hàn nínú bí wọn sẹ̀ n pa àwọn òtító ipilẹ̀ run, àwọn òtító tí Ọ̀lórún pèsè jọ̀ nípasẹ̀ ẹ̀dà èniyàn William Miller. Itàn nàà parí nígbà tí Miller “kígbẹ̀ pẹ̀lú ayọ̀ púpọ̀ gan-an,” àti pé ikígbẹ̀ nàà “jí” i. Itàn tí àlá nàà sàfihàn parí ní ọ̀gbà ikéde líle ti ángẹ̀lì kẹ̀ta, èyí tí ó jẹ̀ gíga-ọ̀kan ikígbẹ̀ Àárín Òru. Itàn ọ̀sẹ̀lẹ̀ ọ̀gbàani nínú àlá Miller tún sàfihàn àwọn àmì ọ̀nà ti itàn àwọn Millerite, nítorí nàà ó tún sàfihàn itàn afiwera ti ọ̀sísẹ̀ ẹ̀gbẹ̀ ọ̀górún-ún mẹ̀rinlélógójì ẹ̀gbẹ̀rún. Kò kéré sí i ní pàtàkì pé ọ̀sáfihàn itàn inú àlá nàà tún ní fractal àsọ̀tẹ̀lẹ̀ kan ti itàn tí ó bèrẹ̀ sí í tún ara rẹ̀ sẹ̀ ní ọ̀dún 2023.

Àwọn iyebiye òtító tí a mò nínú itàn àwọn ọ̀górún-ún mẹ̀rinlélógójì ẹ̀gbẹ̀rún nàà ni a fí sínú àkọ̀sílẹ̀ gbangba ní ọ̀dún 2004, lẹ̀yìn nàà sí i tún ní ọ̀dún 2012, nígbà tí ifihàn Àwọn Tábilì Hábakúkù kó ẹ̀gbẹ̀ kan jọ̀ tí a ti pinnu rẹ̀ láti fón ká. Àwọn òtító wònyí ni a gbé kalẹ̀ sórí tábilì ní ọ̀dún 2004, pẹ̀lú ifihàn àkọ̀kọ̀ àwọn òtító tí a ti tú ẹ̀dìdì wọn sílẹ̀ ní ọ̀dún 1989. “Diẹ̀” ni wọn gba irànsẹ̀ nàà yẹ̀wò nígbà nàà, sùgbọ̀n ní ọ̀dún 2012, àtòjọ̀ ifihàn mārùn-ún-dín-lógórún-ún [95] tí a pe ní Àwọn Tábilì Hábakúkù mú ogunlógò èniyàn wá wọ̀lé, nítorí “àwọn èniyàn bèrẹ̀ sí í wọ̀lé wá, ní ibẹ̀rẹ̀ diẹ̀ ní iye, sùgbọ̀n tí n pọ̀ sí i di ogunlógò.”

Láti ọdún 2012 tí tí dé ọjó ketàlá oşù Keje, 2020, àwọn òtító wọnyẹn ni a tú ká ní ilọsíwájú, a sì bo wọn pèlú idòtí. Ní ọjó ketàlá oşù Keje, 2020, àwọn alátiléyìn iránsẹ àtẹjádẹ Tẹbili Habakkuk ni a tú ká fún àkókò ọjó mẹta àtààbò.

Nígbà tí wọn bá sì parí ẹrí wọn, ẹranko tí n gòkè wá láti inú ọgbun ànísàlẹ yóò bá wọn jagun, yóò sì ẹgun wọn, yóò sì pa wọn. Òkú wọn yóò sì dubulẹ ní ọpópónà ilú nílá nàà, ẹyí tí a n pè ní tí ẹmí ní Sódómù àti Ejibiti, níbi tí a sì ti kan Olúwa wa mó àgbélébùú. Àwọn ẹniyàn nínú àwọn ẹniyàn àti àwọn ẹyà àti àwọn ahọn àti àwọn orilẹ̀-èdè yóò sì máa wo òkú wọn fún ọjó mẹta àtààbò, wọn ki yóò sì jẹ kí a fi òkú wọn sínú ibojì. Àwọn tí n gbé lóri ilẹ̀ ayé yóò sì yò lóri wọn, wọn yóò sì yò ayò, wọn yóò sì máa fi ẹ̀bùn ránsẹ sí ara wọn; nítorí àwọn wòlì méjì wọnyí n jẹ àwọn tí n gbé lóri ilẹ̀ ayé níyà. Ìfihàn 11:7–10.

Ní ọjó Sábáiti, Oşù Kejilá ọjó 30, ọdún 2023, Future for America darapò mó ipadé Zoom kan fún ipadé gbangba àkókò rẹ láti ọjó 18 Oşù Keje, ọdún 2020. Ọjó 30 Oşù Kejilá, ọdún 2023 jẹ ọjó 1,260 léyìn ọjó 18 Oşù Keje, ọdún 2020, tàbí “ọjó mẹta àtààbò.” Nígbà tí Èlìjàh àti Mósè wà ní òkú ní ọjú pópó, ẹgbé kejì n “yò.” Future for America ti padà sí síşẹ àtẹjádẹ ihin işẹ àşotẹlẹ nàà ní Oşù Keje ọdún 2023, nítorí ihin nàà tí nígbà nàà yóò lọ sí gbogbo ilẹ̀ ayé, nípa àìní ti àşotẹlẹ, ní láti wá láti “aginjù.” Ọjó mẹta àtààbò, tàbí ọjó 1,260, jẹ aginjù.

Obinrin nàà sì sá lọ sínú aginjù, níbi tí ó ní ibi tí Ọlórùn ti pèsè sílẹ̀ fún un, kí wọn lè bọ ọ níbẹ̀ fún ẹgbẹ̀rún kan ó lé igba méjì ó lé ọgọta ọjó. İşipayá 12:6.

“Aginjù” ni “ẹgbẹ̀rún kan, ọgórùn-ún méjì, ọgọta ọjó,” ẹyí tí í şe ọjó 1,260, ẹyí tí ó sì tún jẹ “ọjó mẹta àtààbò,” a sì şe àfihàn rẹ̀ nínú Ìfihàn 12:6, àti pé “126” jẹ idámewáá 1,260. Ọkan nínú àwọn òtító àgbàyanu tí a tú sílẹ̀ nígbà nàà ni àìní irònúpiwàdà gégé bí ìmúşẹ̀ àdúra “ìgbà méje” nínú Lefitiku ogún-ún mẹfà.

Ọjó 1,260 nàà pèlú jẹ ààmì ọjó 2,520. “Àkókò méje” lòdì sí ìjọba àríwá bẹ̀rẹ̀ ní 723 şáájú Sànmáni Kristi ó sì parí ní 1798. Àárín rẹ̀ ni 538, bẹ̀ẹ̀ ni a sì fi mú ọdún 1,260 jáde nínú ẹyí tí ibòrişà tẹ̀ tẹ̀npìlì mímọ̀ àti ogun rẹ̀ mọ̀lẹ̀, léyìn ẹyí ni 1,260 mիրան tí ẹ̀sìn pàápàá tẹ̀ tẹ̀npìlì mímọ̀ àti ogun rẹ̀ mọ̀lẹ̀. Ìtòlẹ̀şẹ̀şẹ̀ àşotẹlẹ̀ yíi bá ọjó 1,260 mu láti ìgbà iribomi Kristi tí tí dé orí àgbélébùú, ẹyí tí ọjó àşotẹlẹ̀ 1,260 tẹ̀ lé tí tí dé ọdún 34 Sànmáni Kristi, nígbà tí ihinrere lọ sọdọ̀ àwọn Kẹ̀fèrí. Nítorí nàà, lóri ẹ̀lẹ̀rìí méjì, 1,260 jẹ apa kan nínú ọjó 2,520, tàbí “àkókò méje” ti Mósè nínú Lefitiku ogún-ún àti mẹfà.

Ohùn nàà ní àkókò aginjù tí ó bẹ̀rẹ̀ ní ọjó Ìşinmi, July 18, 2020 tí tí dé ọjó Ìşinmi, December 30, 2023 bẹ̀rẹ̀ sí í kẹ̀ ní July ọdún 2023, àti pé nígbà tí àkókò “aginjù” nàà parí ní ọjó Ìşinmi, December 30, 2023, àjìnde Mose àti Elijah dé. Ìhinrere ohùn nàà fi hàn pé àmì ọ̀nà àwọn idààmú àkókò tó jora nínú gbogbo ìgbẹ̀şẹ̀ itunşẹ̀ şàlàyẹ̀ àşotẹlẹ̀ ẹ̀ké ti July 18, 2020, nínú àyíkà òwe àwọn wúndíá mẹwáá. Ó pe àwọn ọkúnrin àti àwọn obinrin sí irònúpiwàdà tí àdúra Lefitiku ogún-ikefà dúró fún. Àlá Miller dúró fún irònúpiwàdà nàà gan-an nígbà tí ó kọ pé, “Nígbà tí mo wà báyií, tí mo n sunkún tí mo sì n şọfọ̀ nítorí àdánù nílá mi àti ọjúşẹ̀ idáhùn mi, mo rántí Ọlórùn, mo sì fi títara gbádúra pé kí Ó rán irànlówó sí mi.”

Wá, kí o sì Wo

Ala Miller ni a pín sí méjì nípasẹ̀ ọ̀rọ̀ méjì tí ó sọ pé, “wá kí o sì rí.” Ní ìgbà àkókó, Miller n pe àwọn èniyàn pé, “wá kí ẹ̀ sì rí”; ní ìgbà kejì, “òkùnrin ìgbálẹ̀ erùpẹ̀” náà sì pe Miller pé kó wá kí ó sì rí. “Wá kí o sì rí” jẹ́ ààmì àṣọtélé tí n fì òtító àṣọtélé kan tí a ti sí silẹ̀ hàn. Ọ̀kọ̀kan nínú àwọn èdidi méréin àkókó ní àṣẹ náà pé, “wá kí o sì rí.”

Mo sì rí i pé nígbà tí Ọ̀dọ̀-Àgùntàn náà sí ọ̀kan nínú àwọn èdidi náà, mo sì gbọ́, bí ẹ̀ni pé ariwo ará ni, ọ̀kan nínú àwọn èdá aláàyè méréin náà wí pé, Wá kí o sì wo. ... Àti nígbà tí ó sí èdidi kejì náà, mo gbọ́ èdá aláàyè kejì náà wí pé, Wá kí o sì wo. ... Àti nígbà tí ó sí èdidi kẹta náà, mo gbọ́ èdá aláàyè kẹta náà wí pé, Wá kí o sì wo. ... Àti nígbà tí ó sí èdidi kẹrin náà, mo gbọ́ ohùn èdá aláàyè kẹrin náà wí pé, Wá kí o sì wo. Ìfihàn 6:1, 3, 5, 7.

“Wá sì wò ó” tí ó wà ní ìbèrẹ̀ alá Miller ni alpha, àti “wá sì wò ó” tí ó wà ní òpin rẹ̀ ni omega. Àlá náà fì hàn pé ìṣíṣí èdidi ní ìbèrẹ̀ alá náà jẹ́ àwọn iyebiye tí, nígbà tí a “ṣètò wọn, wọn fì imọ̀lẹ̀ àti ògo kan hàn tí kò sí ohun tí ó dọ̀gba pèlú rẹ̀ bí kò ṣe oòrùn.” Nígbà tí Kristi pè Miller pé kí ó “wá sì wò ó” omega náà, Miller sọ pé, “ohun tí mo rí dá ojú mi lójú gidigidi. Wọn n tàn pèlú ògo tí ó tó ìgbà mewaá ti ti isájú wọn.” Imọ̀lẹ̀ alpha dàbí oòrùn, àti imọ̀lẹ̀ omega jẹ́ ìgbà mewaá ti oòrùn.

Túká

Ìbànújẹ́ àti ìrònúpìwàdà Miller ni a sọjú ní òpin àkókò tí ó bèrẹ̀ pèlú “wá kí o sì rí” àkókó, àti “wá kí o sì rí” ikeyin. Nínú àkókò tí ó bèrẹ̀ pèlú bí Miller ṣe tú ididi iránsẹ̀ kan sí àwọn èniyàn, tí ó sì parí pèlú bí Kristi ṣe tú ididi iránsẹ̀ kan sí Miller, ọ̀rọ̀ náà “fón ká” ni a sọjú “ìgbà méje.” Miller yóò tún lo ọ̀rọ̀ náà lẹ̀kansi, ṣùgbón láàárín itútùdidi àkókó àti ikeyin, “fón ká” ni a sọ jade “ìgbà méje.” Bíbélì ṣe idánimọ̀ idájọ̀ “ìgbà méje” pèlú ọ̀rọ̀ náà, “fón ká.”

Èmi yóò sì tú yín ká láàárín àwọn orílẹ̀-èdè, èmi yóò sì fà idà yọ̀ lẹ̀yìn yín; ilẹ̀ yín yóò sì di ahoro, àwọn ilú yín yóò sì di idahoro. Lefitiku 26:33.

Òtító àkókó pátápátá tí Miller sàwá rí ni “àkókò méje” ti Lefitiku ogún-dín-lógbòn, àti nínú alá rẹ̀, àkókò tó wà láàárín ìgbà tí a tẹ̀ ihinrere Miller jade àti ìgbà tí a tẹ̀ ihinrere Kristi jade, ni gbogbo àwọn òtító ipilẹ̀ tí isẹ̀ William Miller dúró fún ni a ó fì pàntírí àti owó àròpò tí àwọn onimọ̀-ìsin ti Adventist Ojọ Keje ti Laodikea bò. Ìkòsilẹ̀ àwọn òtító ipilẹ̀ wònyí ni a ṣàpẹrẹ̀ rẹ̀ gégé bí itúká méje nínú itàn tó wà láàárín alfa àti omega. “Àkókò méje” jẹ́ àmì isẹ̀ William Miller, èyí tí, ní èwè, jẹ́ àwọn ipilẹ̀ ti Adventism Ojọ Keje, nínú èyí tí ojọ̀ 2,300 ti Danieli 8:14 jẹ́ ọ̀pá àárín ipilẹ̀ náà gan-an. Ohun tí èyí fì hàn ni pé ọ̀dún 2,520 ti itúká, tí ó jẹ́ àwá rí àkókó, tàbí alfa, ti William Miller, n samisi ìbèrẹ̀ àkókò kan, tí ó parí pèlú àwá rí omega ti William Miller, èyí tí ó jẹ́ ojọ̀ 2,300 náà.

Nígbà tí Ìjọ Adventist Ojọ Keje ti Laodicea fì “àwọn àkókò méje” silẹ̀ ní ọ̀dún 1863, wọn fì isàwá rí àkókó William Miller silẹ̀, èyí tí yóò jẹ́ isàwá rí alfa rẹ̀ àti isàwá rí ipilẹ̀ rẹ̀. Èyìn isàwá rí Miller ni ojọ̀ 2,300, èyí tí ó jẹ́ isàwá rí omega rẹ̀ àti isàwá rí òkúta-ìparí rẹ̀. “Àwọn àkókò méje” tí ó parí ní 1798 ni wọn samisi 2,520, a sì samisi ojọ̀ 2,300 náà ní 1844.

Ọ̀kùnrin amúgbálẹ̀gbẹ̀ ni ó n kó àwọn òkúta iyebiye jọ̀ lẹ̀yìn tí wọn bá ti tú ká ní ìgbà méje. Nígbà náà ni àpótí náà tóbi síi, ó sì rẹwà síi, ó sì n tàn ní imọ̀lẹ̀ tó pọ̀ ní ìgbà mewaá ju oòrùn lọ. Mewaá jẹ́ àmì idánwò, nítorí náà àwọn òkúta iyebiye wònyen n tàn nígbà idánwò lórí ojọ̀ oòrùn; bèẹ̀ ni alá Miller bèrẹ̀ ní 1798, ó sì parí ní igbe nlá ti ángẹ̀lì kẹta ní òfin Ojọ̀ Àikú.

Ìtàn àwọn ọmọ-ẹyìn Miller láti ọdún 1798 tí tí dé 1863 jẹ pẹ̀lú ìtàn láti 1798 tí tí dé ọ̀fin Àìkú tí ń bọ láipẹ. Ìtàn tí a Ẹ̀pẹ̀rẹ̀ nínú àlá William Miller, tí ó wà láàárín ìgbà tí Miller sọ pé “wá kí o sì rí” tí tí dé ìgbà tí ọ̀kúnrin Fẹ̀lẹ̀ Dìtì náà sọ pé “wá kí o sì rí,” jẹ méjèjì àkókò láti 1798 tí tí dé 1863, àti pẹ̀lú àkókò láti 1798 tí tí dé ọ̀fin Àìkú. Ilà tí ó parí ní 1863 jẹ fractal asọtélẹ̀ tí ilà tí ó bèrẹ̀ ní 1798 tí ó sì parí ní ọ̀fin Àìkú. A Ẹ̀pẹ̀rẹ̀ àwọn ilà méjèjì wọ̀nyí nínú àlá Miller.

Ilẹ̀kùn tí a ti pa ní ojọ kẹrinlélógún, oṣù kẹwàá, ọdún 1844, jẹ àpẹ̀rẹ̀ ilẹ̀kùn tí a ó pa nígbà ọ̀fin Ojọ Àìkú. Àsọtélẹ̀ ọdún egbèrún méjì àti ọ̀dúnrinlélógórin (2,300) tí ó ẹ̀ ní ọdún 1844, jẹ àpẹ̀rẹ̀ ọ̀fin Ojọ Àìkú.

“Wíwá Kristi gégé bí Àlùfáà Àgbà wa sí ibi mímọ̀ jùlọ, fún iwènùmọ̀ ibi mímọ̀ náà, tí a fi hàn nínú Dániẹ̀lì 8:14; wíwá Omo ẹ̀niyàn sí ọ̀dọ̀ Àgbàjọ Ojọ, gégé bí a ti gbé kalẹ̀ nínú Dániẹ̀lì 7:13; àti wíwá Olúwa sí tẹ̀npilì Rẹ̀, tí Máláki sọ tẹ̀lẹ̀, wón jẹ àpẹ̀júwe iṣẹ̀lẹ̀ kan náà; ẹ̀yí sì tún jẹ aṣojú nípa wíwá ọ̀kọ̀ iyàwó sí ibi ìgbéyàwó, gégé bí Kristi ti Ẹ̀pẹ̀júwe rẹ̀ nínú ọ̀we àwọn wúndiá mẹ̀wàá, tí Mátìù 25.” The Great Controversy, 426.

Àwọn ilà

Omega àwọn àwárá Miller ni àsọtélẹ̀ ọdún 2,300, nítorí náà mejeeji 1844 àti ọ̀fin Ojọ Àìkú ni a sojú fún nípasẹ̀ ọdún 2,300. Ẹ̀yí tùmọ̀ sí pé 2,520 ni alpha, àti 2,300 ni omega, tí àwọn ilà méjèjì; ilà kan parí ní 1863, ilà kejì sì parí ní ọ̀fin Ojọ Àìkú. Lóri àwọn ilà méjèjì, àsọtélẹ̀ 2,520 ni alpha, tàbí ọ̀kúta ipilẹ̀. Fractal láti 1798 tí tí dé 1863 nínú ìtàn ipilẹ̀ àwọn Millerite, tún bá fractal mìrán mu nínú omega, ìtàn ọ̀kúta àtàrí ilé ti egbèrún mẹrinlélógórin [144,000].

Ní 9/11 ni Ọlórún pé àwọn ẹ̀niyàn Rẹ̀ láti padà sí àwọn ọ̀nà àtíjọ̀ tí Jeremiah, tí wón jẹ àwọn ipilẹ̀, tí a sì tún fi aṣojú ìtàn ipilẹ̀ hàn wón, ẹ̀ni tí a sì tún fi iṣàwárá alpha ipilẹ̀ rẹ̀ tí “àwọn ìgbà méje” hàn. “Àwọn ìgbà méje” jẹ àmì àwọn ipilẹ̀ àwọn egbèrún ọ̀górún-ún mẹrinlélógójì, àti ní 9/11 ididi egbé náà bèrẹ̀ pẹ̀lú ifiránṣẹ̀ idánwò tí àwọn ipilẹ̀, tí a sojú rẹ̀ nínú ọ̀títọ̀ ipilẹ̀ àkókò pátápátá tí William Miller àti Adventism. Ní 9/11 ni àkókò ididi bèrẹ̀, àti ní ọ̀fin Sunday tí ń bọ̀ láipẹ̀ àkókò ididi àwọn egbèrún ọ̀górún-ún mẹrinlélógójì yòò parí.

Ìtàn náà jẹ firákítàlì kan tí ó bèrẹ̀ pẹ̀lú 2,520 tí ó sì parí pẹ̀lú 2,300, àti pé nítorí náà ìtàn náà ni ilà kẹta nínú ìtàn àsọtélẹ̀ tí a Ẹ̀fihàn nínú àlá William Miller. A mú 2,520 ẹ̀ ní 1798, àti 2,300 ní 1844. Iṣẹ̀ tí a sojú fún nípasẹ̀ àwọn ilà méjèjì náà ni iṣẹ̀ Kristi nínú iṣòkan iwà-àtòrunwá Rẹ̀ pẹ̀lú ẹ̀dà ẹ̀niyàn wa. Ọ̀un ni iṣẹ̀ iyípadà ẹ̀lẹ̀ṣẹ̀ di ẹ̀ni-mímọ̀, nípa mímu iṣẹ̀dá gíga padà sí itẹ̀ ọ̀títọ̀ rẹ̀ lóri iṣẹ̀dá isàlẹ̀. Nítorí ẹ̀yí, ara ẹ̀niyàn ń gba ojọ̀ 2,520 láti tún gbogbo sẹ̀lẹ̀ inú ara ẹ̀ ní pípé, àti pé ara kan náà náà dá lóri kírómosóòmù ọ̀kúnrin 23 tí a darapò mọ̀ kírómosóòmù obinrin 23. Pẹ̀lú wón, wón ń mú tẹ̀npilì aláàyè wá sí iwàláàyè, ẹ̀yí tí a Ẹ̀pẹ̀rẹ̀ rẹ̀ gégé bí nọmbà “46,” ẹ̀yí tí í ẹ̀ àkókò láti 1798 sí 1844, ẹ̀yí tí í ẹ̀ àkókò àlá William Miller láti 2,520 ní 1798 tí tí dé 2,300 ní 1844.

Àlá William Miller pẹ̀lú ní fractal mìrán tí ó ẹ̀ pàtàkì. Láti 9/11 tí tí dé ọ̀fin Ojọ̀-Àìkú jẹ fractal kan tí 1798 tí tí dé ọ̀fin Ojọ̀-Àìkú, gégé bí 1798 tí tí dé 1863. 2023 tí tí dé ọ̀fin Ojọ̀-Àìkú jẹ fractal kan tí 9/11 tí tí dé ọ̀fin Ojọ̀-Àìkú, ẹ̀yí sì ni ìtàn tí gbogbo àwọn ilà inú àlá Miller ń tọka sí gégé bí omega wón gbogbo. Ẹ̀yí ni àkókò náà níbi tí a ti mú àwọn ọ̀títọ̀ ipilẹ̀ ẹ̀ ga sókè ní ilọpo mẹ̀wàá oorun.

Àwọn Ìdí-Òwú Méjì

Ní ọdún mēwàá 1840, ọ̀rọ̀ náà “bustle” (gégé bí ọ̀rọ̀-orúkọ) máa n tùmò sí iṣẹ́ líle tí ó kún fún ìgbéraga iṣisẹ́, isòkan iṣe, tàbí ariwo—ní ọ̀pọ̀ ìgbà pèlú imòlára idàrúdapò kékeré, imúnibíni, iyára, tàbí ibínúkúnkùn. Ó n tọka sí irinàjò tàbí iṣíkiri tí ó láàyè, irúkèrúdò, tàbí iṣisẹ́ lójúṣe níbi gbogbo, yálà nínú ijò èniyàn, ilé, ojà, tàbí nígbà iṣẹ̀lẹ̀ kan pátó. “Bustle” inú àlá Miller, nítorí náà, yóò sàpèjúwe isàn lèsèkèsè ti iṣe, imúnibíni, tàbí iṣẹ́ kíakíá tí n ṣẹ̀lẹ̀ ní àkókò náà gan-an—irúkèrúdò tàbí idàrúdapò àkókò diẹ̀ ti ipò tàbí iṣẹ̀lẹ̀ isinsin yèn.

Miller sọ pé, “Nígbà náà, bí ó ti n fọ̀ erupẹ̀ àti àkúnnya, àwọn iyebiye èké àti owó àròṣo gbogbo dide, wón sì jáde nípasè fèrèsè bí àwosánmà, afẹ́fẹ́ sì gbé wón lọ. Ní àárín rúkèrúdò náà mo pa ojú mi diẹ̀ fún iṣẹ́jú kan; nígbà tí mo tún sí wón, gbogbo àkúnnya náà ti lọ.”

“Rúkèrúdò” náà tọka sí ibi méjì nínú àlá Miller; èyí àkókó ni nígbà tí ogunlógò n tú àwọn iyebiye ká, léyìn náà sì ni nígbà tí ọ̀kúnrin onífèlẹ̀ idotí sí àwọn fèrèsè, tí ó sì bèrè sí í gbá àwọn iyebiye èké jáde. Rúkèrúdò àkókó àti alpha ni ibòjúbo àwọn iyebiye, rúkèrúdò keji àti omega sì ni imúpadàbòsípò àwọn iyebiye. Ní àkókò rúkèrúdò náà, Miller pa ojú rẹ̀. A fi Miller sínmi ní ọdún 1849, gan-an ní àsikò tí Kristi n na ọwọ̀ Rẹ̀ jáde ní ìgbà keji láti kó àṣẹ̀kù àwọn èniyàn Rẹ̀ jọ. Nígbà náà ni Miller pa ojú rẹ̀, àti ní 1850 a tún gbé àwọn òtítọ̀ rẹ̀ kalẹ̀ lóri tábilì kan gégé bí imúṣe àṣe Habakkuk láti kọ́ iran náà silẹ̀ kí ó sì mú un hàn gbangba. Ní àkókò rúkèrúdò náà, Miller pa ojú rẹ̀, nígbà tí ó sì jí, àwọn iyebiye náà ti n bọ̀ sípò padà.

Ìrúkèrúdò keji nínú àlá rẹ̀ n ṣẹ̀lẹ̀ nígbà tí a n jí àsiá egbèrún mērinlélógójì àti ọ̀ké mērinlá dide, tí a n fọ̀ ọ̀ mọ̀, tí a sì n sọ̀ ọ̀ di mímọ̀ gégé bí àsiá tí Sekaráyà fi dá mọ̀ gégé bí àwọn iyebiye lóri adé.

Oluwa Ọ̀lórún wón yóò sì gbà wón ní ojọ̀ náà gégé bí agbo ẹran àwọn èniyàn rẹ̀; nítorí wón yóò dàbí àwọn òkúta adé, tí a gbé ga bí àsiá lóri ilẹ̀ rẹ̀. Nítorí bó ti pọ̀ tó ni oore rẹ̀, àti bó ti pọ̀ tó ni ẹwà rẹ̀! Ọ̀kà yóò mú àwọn ọ̀dọ̀kúnrin yò, àti ọ̀tí wáinì tuntun àwọn ọ̀dọ̀binrin. E bèèrè lọ̀dọ̀ Oluwa fún ọ̀jò ní àkókò ọ̀jò ikeyìn; bèẹ̀ ni Oluwa yóò ṣe àwosánmọ̀ tí n ràn, yóò sì fi ijò ọ̀jò fún wón, koriko ní pápá fún olúkúlùkù. Nítorí àwọn ọ̀rìṣà ti sọ asán, àwọn awòràwọ̀ sì ti rí èké, wón sì ti sọ àwọn àlá èké; wón n túnínú lásán: nítorí náà wón lọ ní ọ̀nà wón bí agbo ẹran, a sì yọ wón lẹnu, nítorí kò sí olùṣọ̀-àgùntàn. Ìbínú mi ru sí àwọn olùṣọ̀-àgùntàn, mo sì fiyà je àwọn akọ ewúré: nítorí Oluwa àwọn ọ̀mọ̀-ogun ti bẹ ilé Juda wò, agbo ẹran rẹ̀, ó sì ti sọ wón di ẹ̀ṣin rẹ̀ tí ó lẹwà nínú ogun. Sekariah 9:16–10:3.

“Agbo-ẹran àwọn èniyàn Rẹ̀” jẹ̀ méjèjì àpẹ̀rẹ̀ asia àti òkúta iyebiye lóri adé. A n dá agbo-ẹran àwọn èniyàn Rẹ̀ mọ̀ ní àsikò ọ̀jò àkẹyìn, nítorí àṣe náà ni pé kí a bèèrè fún ọ̀jò àkẹyìn ní àsikò ọ̀jò àkẹyìn. A fi agbo-ẹran náà wé “agbo-ẹran” tí ó tọ ipa ara wón lọ, dípò ọ̀nà àwọn ọ̀nà àtíjọ̀ Jeremáyà. Ní àsikò ọ̀jò àkẹyìn, àwọn òkúta iyebiye tí í ṣe agbo-ẹran Rẹ̀ yóò jẹ̀ ẹ̀ṣin rẹ̀ tí ó rẹwà nínú ogun. “Èṣin tí ó rẹwà” náà ni ijò ajagunmólú, tí a sojú fún nínú iyàwó Kristeni àkókó, tí Peteru sàmì sí, ẹni tí, gégé bí ẹ̀ṣin funfun ní àkókò èdidi àkókó, jáde lọ nípa iṣẹgun àti láti sẹgun.

Mo sì rí i nígbà tí Ọ̀dọ̀-Àgùntàn náà sí ọ̀kan nínú àwọn èdidi náà, mo sì gbọ̀, bí ẹni pé ariwo àrá ni, ọ̀kan nínú àwọn ẹ̀dá aláàyè mērin náà wí pé, Wá kí o sì rí. Mo sì rí i, sì kiyèsì i, ẹ̀ṣin funfun kan sì hàn: ẹni tí ó jókòò lóri rẹ̀ sì ní ọ̀run; a sì fi adé fún un: ó sì jáde lọ ní iṣẹgun, àti láti sẹgun. Ìfihàn 6:1, 2.

Nítorí náà, Peteru ni àmì isàpeere ijọ Kristeni àkókó ti àwọn àpósítélí nígbà itújáde òjò Pénṭékósítì, àti àmì isàpeere ijọ Kristeni ikeyin nígbà òjò ikeyin, èyí tí a ti sàpeere rẹ sáájú nípasẹ itújáde Pénṭékósítì.

Mo sì rí ọrun tí a sí sílẹ̀, sì kiyèsì i, ẹ̀sin funfun kan; ẹ̀ni tí ó sì jókòó lórí rẹ̀ ni a n pè ní Olòótító àti Olódodo, ó sì n ẹ̀ idájó, ó sì n jagun nínú òdodo. Ojú rẹ̀ dàbí iná tí n jọ, àti lórí orí rẹ̀ ni ọ̀pọ̀ adé wà; ó sì ní orúkọ kan tí a kọ, tí kò sí ẹ̀ni tí ó mò ọ̀n bí kò ẹ̀ òun tikára rẹ̀. A sì fi aṣọ wọ ọ̀ tí a ti bọ sínú ẹ̀jẹ̀: a sì n pe orúkọ rẹ̀ ní Ọ̀rọ̀ Ọ̀lọrun. Àwọn ọ̀mọ-ogun tí ó wà ní ọrun sì n tò ọ̀ lẹ̀yìn lórí àwọn ẹ̀sin funfun, wọ̀n sì wọ aṣọ ọ̀gbò àlá funfun, mímọ̀. Ìfihàn 19:11–14.

Àwọn ẹ̀sin funfun náà dúró fún ọ̀mọ-ogun Kristi tí a jí dide nínú Ìsíkíèlì 37, wọ̀n sì jẹ̀ ijọ ajagunmólú, wọ̀n sì jẹ̀ òkúta iyebiye nínú adé, nítorí Kristi n fi ijọba ọ̀go Rẹ̀ múlẹ̀ ní àkókò òjò àrọ̀. Gégé bí aṣọjú ijọba Rẹ̀, ọ̀górùn-ún kan àti m̀erínlélógójì ẹ̀gbẹ̀rún náà jẹ̀ àwọn iyebiye lórí adé náà, èyí tí í ẹ̀ ààmì ijọba tí ó gbà ní iparí ojọ̀ 2,300, èyí tí ó jẹ̀ October 22, 1844 àti pé yòò tún rí bẹ̀ẹ̀ ní àkókò òfin Ojọ̀-Àikú. Ijọba ẹ̀sin funfun náà ni a gbé dide ní àkókò òjò àrọ̀, nígbà tí a sí àwọn fèrèsè ọ̀run sílẹ̀, nítorí Jòhánù rí ẹ̀sin funfun náà nígbà tí a sí ọrun sílẹ̀.

Nínú isẹ̀kúṣe alpha ti ọ̀dún 1849, Miller pa ojú rẹ̀ ní ikú, fún isẹ̀jú diẹ̀. Miller ni Elijah, Elijah sì kú ní ojọ̀ kejidínlógún, oṣù keje, ọ̀dún 2020, ó sì dubulẹ̀ ní ojú pópó fún ojọ̀ 1,260 tí tí ó fi dé isẹ̀kúṣe omega, nígbà náà ni a jí i dide. Àmì jíjìde rẹ̀ ni pé ó dé nígbà tí ọ̀kúnrin fifó erupẹ̀ sí fèrèsè ọ̀run láti gbà àkísà jáde. A gbé ogun àwọn ẹ̀sin funfun dide nígbà tí a sí fèrèsè ọ̀run, àti nígbà tí èyí bá ẹ̀lẹ̀, a mọ̀ iyàtò láàárín òtító àti èké. A tún fi iyàtò náà hàn nínú iwé Malachi.

È mú gbogbo idáméwáá wá sínú ilé isúra, kí oúnjẹ̀ lè wà nínú ilé mi, kí ẹ̀ sì fi èyí dán mi wò nísinsin yíi, ni Olúwa àwọn ọ̀mọ-ogun wí, bí èmi kí yóò sí àwọn fèrèsè ọ̀run sí yín, kí n sì tú ibùkún jáde fún yín, tí tí kò fi ní sí àyè tó láti gbà á. Malaki 3:10.

Àwọn ẹ̀mí àwọn wòlìi wà lábẹ̀ àkóso àwọn wòlìi, àti Johanu nínú Ìfihàn, àlá Miller, àti Malaki pèsè ẹ̀lẹ̀rìi m̀eta nípa àkókò tí a sí àwọn fèrèsè ọ̀run sílẹ̀. Nínú àlá Miller, ó jẹ̀ ní omega ipè náà pé, “wá sì rí i.” Ìròkèrè ní alpha ni nígbà tí itúkà bẹ̀rẹ̀, àti omega ni nígbà tí ikójopò bẹ̀rẹ̀.

Kí a tó tẹ̀sìwájú sí i nínú àlá Miller, a fẹ̀ fi àlàyé James White lórí àlá náà kún un. James White mọ̀ àwọn ohun ọ̀sọ̀ iyebiye tòótó náà gégé bí àwọn èniyàn tòótó ti Ọ̀lọrun, ó sì mọ̀ àwọn ohun ọ̀sọ̀ iyebiye èké náà gégé bí àwọn èniyàn búburú. Èmi sì mọ̀ àwọn ohun ọ̀sọ̀ iyebiye náà gégé bí àwọn òtító ní ifiwéra pèlú aṣiṣe. Àwọn ohun ọ̀sọ̀ iyebiye àti àwọn ohun ọ̀sọ̀ iyebiye èké jẹ̀ iránsẹ̀ náà pèlú àwọn olùròyìn náà, ní ifiwéra pèlú aṣiṣe àti àwọn olùròyìn èké.

“ÀLÁ ARÁKUNRIN MILLER Mo lá àlá kan tí mo rántí pé Ọ̀lọrun fún mi ní àkókò tí ayọ̀ àti ibànújẹ̀ jọ wà láàrín wa. Gbogbo wa sì tàn káàkiri láti di irúgbìn fún Ọ̀rọ̀ náà. Nínú àlá yíi, mo rí i pé mo gba àpótí kékeré kan tí ó jọ onísẹ̀ onà-ògbìn fi n fi ohun-ọ̀sọ̀ sínú rẹ̀. Nígbà tí mo n rìn láàárín igbó, mo n rọ̀pọ̀ gbogbo irúgbìn ewéko kékeré tí mo lè rí sínú àpótí yíi. Bí mo ẹ̀ n lẹ̀, mo rí diẹ̀ nínú wọ̀n tí mo rántí, àti púpọ̀ tí n kò rántí. Nígbà tí àpótí mi di kún, mo padà sí ilé. Nígbà tí mo sí àpótí náà, mo rí i pé irúgbìn kékeré náà ti bàjẹ̀, tí wọ̀n ti kú, bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé wọ̀n kò dàbí pé wọ̀n ti bàjẹ̀ tó bẹ̀ẹ̀ nígbà tí mo kó wọ̀n jọ. Èyí mú kí inú mi bàjẹ̀ gidigidi. Mo wẹ̀ iró mi, mo sì n sọkún. “Mo tún bẹ̀rẹ̀ sí í sàkójọ̀ irúgbìn. Sùgbọ̀n mo kó àwọn irúgbìn kékeré pọ̀ ju bó ẹ̀ yẹ, mo sì n mì wọ̀n lówó mi àti sínú àpótí, tí tí wọ̀n fi rẹ̀ mí. Nígbà tí mo tún dé ilé,

mo tú wọn jáde sórí tábilí láti wo wọn. Mo rí ibànújé mi àkòkò náà padà. Wọn dàbí ẹni pé wọn tí gbé, wọn sì tí kú. Sùgbọn ààrín idòtí àti iyò tí mo ti kó pò mò wọn, mo rí diẹ nínú àwọn irúgbìn tí ó fẹrẹ̀ dàgbà diẹ, tí wọn sì n hù bí ẹni pé wọn yóò jáde. Nígbà náà ni mo jí láti inú àlá náà. “Ọjọ̀ mẹfà lẹyìn ẹyí, ní iwò-oòrùn ọsán, mo jòkòó ní iloro ilé, mo sì n ronú lórí àwọn nńkan Ọlórún. Mo n dúró de ọkọ mi láti bọ láti inú igbó. Mo sì n nímọ̀lára yàtò gan-an níwájú gbogbo ará ilé. Lójìjì, mo nímọ̀lára bí ẹni pé a gbé mi ga sókè ju ilé lọ, mo sì wo sí ihà ilà-oòrùn, níbi tí mo ti rí àwọ̀sánmà funfun kan, tí mo rò pé ó tóbi diẹ bí àpótí agbára mẹta. Nípa igbàgbọ̀, mo mò pé àmi náà ni Ẹyí tí Ọmọ ẹniyàn n tẹ̀ lé. “Mo mò pé ọpọ̀ àwọn ẹniyàn yóò pe àwọ̀sánmà yẹn ní àwọ̀sánmà dídùn láì mọ ohun tí ó jẹ. Mo rí i bí ó ti sún mọ̀lẹ̀, tí ó sì n tàn káàkiri. Kò ní imọ̀lẹ̀ oníṣégún tàbí imọ̀lẹ̀ oòrùn, sùgbọn ó n dàbí ẹyí tí imọ̀lẹ̀ Ọlórún wà lórí. Bí ó ti n sún mọ̀ wa, mo rí àwọn ẹṣin dídùn mẹta tí wọn dì mọ̀ i. Awo kékeré kan wà ní ààrín, igbésè mẹ̀jì sí i sì ga-an lẹyìn rẹ̀, nínú ẹyí tí mo rí àwọn àngẹ̀lì bó ẹ̀ dàbí ẹni pé wọn wà. Gbogbo wọn sì n kọ̀rin orin dídùn jùlọ. Awo ńlá àti lẹwà kan sì ga-an lókè àwọ̀sánmà yẹn, lórí ẹyí tí mo rí Olùgbàlà wa. Irungbòn Rẹ̀ funfun bí yinyin ni, bèè ni irun orí Rẹ̀. Aṣọ̀ Rẹ̀ sì jọ iná. Àwo yìi wà lókè kẹkẹ̀ oniná. Àwọ̀sánmà náà sì dé sórí ilẹ̀ ayé. Ẹyí ni Jerusalemu Titun, tí mo rí bí ó ti n sòkalẹ̀ láti ọ̀run. Nígbà náà ni mo sọ̀ pé, ‘È wò! Ilé mímọ̀ náà ti n bọ. Ilú Mímọ̀ náà n sòkalẹ̀.’ Ó sì dé, ó dúró síbi tí a ti dúró. “Níbè ni mo rí ibi alárinrin jùlọ, tí a fi ògo lé ni gíga, lára gbogbo ohun tí ojú mi rí rí. N kò lè ẹ̀ ẹ̀pejuwe rẹ̀. Ìràwọ̀ ọwọ̀ ọwọ̀ rẹ̀ dàbí fàdàkà àti wúra tí a fi kún-un, tí a sì dí mọ̀ àwọn òkúta oníyebíye. Ọpọ̀ nńkan ló wà níbè tí n kò lè ẹ̀ ẹ̀pejuwe rẹ̀. Ó dàbí ẹni pé mo ti wọ̀ inú ògo náà. Mo rí àwọn olórí ilé àti àwọn ará ilé wa tí wọn ti kojá lọ. Kò pé, mo sì rí Baba mi pẹ̀lú idílẹ̀ rẹ̀, àti àwọn arákúnrin àti arábinrin mi.”

“A tẹ̀ iran tí ó tẹ̀lẹ̀ e yìi jáde nínú Advent Herald, láti ọ̀dún mẹ̀jì ó lé jù báyií. Nígbà náà ni mo rí i pé ó fi irírí wa ti ibòwọ̀ kejì ti igbà àtìjọ̀ hàn kedere, àti pé Ọlórún fi iran náà fún ànfààni agbo ẹran tí ó tú ká.”

“Lára àwọn àmi isúnmọ̀ pẹ̀lú ojọ̀ ńlá àti ẹ̀rù Olúwa, Ọlórún ti fi àlá sílẹ̀. Wò ó ní Joel 2:28–31; Acts 2:17–20. Àlá lè wá ní ọ̀nà mẹta; àkòkò, ‘nípasẹ̀ ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ isòwò.’ Wò ó ní Ecclesiastes 5:3. Ẹkejì, àwọn tí ó wà lábẹ̀ ẹ̀mí ibájẹ̀ àti itànje Satani, lè ní àlá nípasẹ̀ ipa rẹ̀. Wò ó ní Deuteronomy 8:1–5; Jeremiah 23:25–28; 27:9; 29:8; Zechariah 10:2; Jude 8. Ẹkẹta sì ni pé, Ọlórún ti máa n kọ̀ àwọn ẹniyàn rẹ̀ nígbà gbogbo, ó sì sì n kọ̀ wọn sí i ní iwọn kan tàbí òmíràn nípasẹ̀ àlá, ẹyí tí n wá nípasẹ̀ isẹ̀ àwọn àngẹ̀lì àti Ẹ̀mí Mímọ̀. Àwọn tí ó dúró nínú imọ̀lẹ̀ òtítọ̀ tí ó mò yóò mò nígbà tí Ọlórún bá fún wọn ní àlá; irú àwọn bèè kì yóò sì jẹ̀ kí a tàn wọn jẹ, kí a sì fà wọn sìnà nípasẹ̀ àlá èké.”

“Ó sì wí pé, È gbọ̀ ọ̀rọ̀ mi báyií; bí wòlì bá wà láààrín yín, ẹ̀mí Olúwa yóò fi ara mi hàn án nínú iran, ẹ̀mí yóò sì bá a sọ̀rọ̀ nínú àlá.’ Nọmbà 12:6. Jékòbù sì wí pé, ‘Àngẹ̀lì Olúwa bá mi sọ̀rọ̀ nínú àlá kan.’ Jẹnẹ̀sìsì 31:2. ‘Ọlórún sì tọ̀ Lábàni ará Sírià wá nínú àlá ní òru.’ Jẹnẹ̀sìsì 31:24. Kà àwọn àlá Jósẹ̀fù, [Jẹnẹ̀sìsì 37:5–9,] lẹyìn náà sì ka itàn amóríyá ti imúṣẹ̀ wọn ní Ejibiti. ‘Ní Gíbiòni ni Olúwa farahàn fún Sólómọ̀ni nínú àlá ní òru.’ 1 Àwọn Ọba 3:5. Àwòrán ńlá tí ó ẹ̀ pàtàkì gidigidi ti orí kejì iwé Dániẹ̀lì ni a fi fún un nínú àlá, bèè náà ni àwọn ẹranko mẹrin, àti bèè bèè lọ, ti orí keje. Nígbà tí Hẹ̀ròdu wá ọ̀nà láti pa Ọmọ-ọwọ̀ Olùgbàlà run, a kiló fún Jósẹ̀fù nínú àlá pé kí ó sá lọ sí Ejibiti. Mátìù 2:13.

“Yòò sì ẹ̀ ẹ̀ ní ÀWỌN OJỌ̀ ÌKÈHÌN, ni Ọlórùn wí, ẹ̀mi yòò tú nínú Ẹ̀mí mi sórí gbogbo ẹ̀ran-ara: àwọn ọ̀mọ̀kúnrin yín àti àwọn ọ̀mọ̀bínrin yín yòò máa sọ̀tẹ̀lẹ̀, àwọn ọ̀dọ̀kúnrin yín yòò máa rí iran, àwọn agbàlagbà yín yòò sì máa lá àlá.’ Ẫ̀sẹ̀ 2:17.

“Èbùn à̀sọ̀tẹ̀lẹ̀, nípasẹ̀ àwọn àlá àti iran, níbí yìi ni ó jẹ̀ ẹ̀so Ẹ̀mí Mímọ̀, àti ní àwọn ojọ̀ ikeyin a ó sì fihàn án lònà tó péye tó fi máa jẹ̀ àmì. Ọ̀kan ni ó jẹ̀ nínú àwọn èbùn ijọ̀ ihinrere.

“Ó sì fi àwọn kan ẹ̀ ẹ̀ àpọ̀sítẹ̀lẹ̀; àti àwọn kan WÓLÍÍ; àti àwọn kan oniwaásù ihinrere; àti àwọn kan olùṣọ̀-àgùntàn àti olùkọ̀ni; Fún pípẹ̀ àwọn èniyàn mímọ̀, fún iṣẹ̀ iranṣẹ̀, fún ikólẹ̀ ara Kristi.’ Ẹ̀fẹ̀sù 4:11, 12.

“‘Ọlórùn sì ti fi àwọn kan sílẹ̀ nínú ijọ̀, ní àkọ̀kọ̀ àwọn aposteli, ní ẹ̀ẹ̀keji ÀWỌN WOLI,’ àti bèẹ̀ bèẹ̀ lọ. 1 Kọ̀rinti 12:28. ‘È má ẹ̀ kẹ̀gàn ÀWỌN ÀSỌ̀TẸ̀LẸ̀.’ 1 Tẹ̀salonika 5:20. Wo pẹ̀lú Ẫ̀sẹ̀ 13:1; 21:9; Róòmù 7:6; 1 Kọ̀rinti 14:1, 24, 39. Àwọn wolíi tàbí àwọn à̀sọ̀tẹ̀lẹ̀ jẹ̀ fún imúlẹ̀ ijọ̀ Kristi; kò sì sí ẹ̀rí kankan tí a lè mú jáde láti inú ọ̀rọ̀ Ọlórùn pé wọn ní láti dáwọ̀ dúró kí àwọn ajihinrere, àwọn olùṣọ̀-àgùntàn, àti àwọn olùkọ̀ tó dáwọ̀ dúró. Sùgbọ̀n olùkọ̀sílẹ̀ náà wí pé, ‘Ọ̀pọ̀lopọ̀ iran àti àlá èké ti wà tó bèẹ̀ gẹ́gẹ̀ tí ẹ̀mi kò fi lè ní igbẹ̀kẹ̀lẹ̀ nínú irú ǹkan bèẹ̀ rárá.’ Ọ̀tọ̀ ni pé Satani ní ohun àfarawé tirẹ̀. Ní gbogbo igbà ni ó ti ní àwọn wolíi èké, ó sì dájú pé a lè retí wọn nísinsin yìi pẹ̀lú ní àkọ̀kọ̀ ikeyin yìi ti itànje àti iṣẹ̀gun rẹ̀. Àwọn tí n kọ̀ irú àwọn ifihàn pàtàkì bèẹ̀ nítorí pé ohun àfarawé wà, lè pẹ̀lú itọ̀jú tó dọ̀gba lọ sẹ̀yìn diẹ̀ sí i, kí wọn sì sẹ̀ pé Ọlórùn ti fi ara rẹ̀ hàn fún èniyàn rí nínú àlá tàbí iran kan, nítorí ohun àfarawé ti wà ní gbogbo igbà.”

“Àwọn àlá àti iran ni ọ̀nà tí Ọlórùn ti fi ara rẹ̀ hàn fún èniyàn. Nípasẹ̀ ọ̀nà yìi ni ó ti bá àwọn wólíi sọ̀rọ̀; ó ti fi èbùn à̀sọ̀tẹ̀lẹ̀ sí àárín àwọn èbùn ijọ̀ ihinrere, ó sì ti ka àlá àti iran pọ̀ mọ̀ àwọn àmì miiran ti ‘OJỌ̀ ÌKÈHÌN.’ Àmín.”

“Ète mi nínú àwọn ọ̀rọ̀ tí mo sọ̀ lókè ni láti mú àwọn àtakò kúrò ní ọ̀nà tí ó bá Ẫ̀wé Mímọ̀ mu, àti láti pèsè ọ̀kàn olùkà fún èyí tí ó tẹ̀lẹ̀.

“WM. MILLER,

“Low Hampton, N. Y. Oṣù Kejilá 3, 1847.” James White, Àlá Arákúnrin Miller, 1–6.

“1. ‘Àpótí’ náà dúró fún àwọn òtítọ̀ nílánlá inú Bíbẹ̀lì, tí ó ní í ẹ̀ pẹ̀lú ipadàbọ̀ kejì ti Olúwa wa Jẹ̀sù Kristi, tí a fi fún Arákúnrin Miller láti kéde fún ayé.

“2. ‘Kọ̀kọ̀rọ̀ tí a so mọ̀ ọ̀n’ ni ọ̀nà rẹ̀ ti túmọ̀ Ọ̀rọ̀ à̀sọ̀tẹ̀lẹ̀—nípa fifi ẹ̀sẹ̀ Ẫ̀wé Mímọ̀ wé ẹ̀sẹ̀ Ẫ̀wé Mímọ̀—Bíbẹ̀lì jẹ̀ olutumọ̀ ara rẹ̀ fúnra rẹ̀. Pẹ̀lú kọ̀kọ̀rọ̀ yìi ni Arákúnrin Miller sí ‘àpótí’ náà, tàbí òtítọ̀ nílá nípa ipadàbọ̀ sí ayé.”

“3. ‘Àwọn ohun ọ̀sọ̀, dáyámọ̀ndì, àti bèẹ̀ bèẹ̀ lọ’ tí ó jẹ̀ ti ‘onírúurú àti oníwọn gbogbo’ tí a sì ‘tò ní ẹ̀wà gidigidi sí ipò wọn kọ̀ọ̀kan nínú àpótí náà’ dúró fún àwọn ọ̀mọ̀ Ọlórùn, [Malaki 3:17,] láti inú gbogbo àwọn ijọ̀, àti láti inú fẹ̀rẹ̀ gbogbo ipò àti ipò-ayé, tí wọn gba igbàgbọ̀ dídé náà, tí a sì rí i pé wọn dúró gbangba pẹ̀lú igboyà ní ipò wọn kọ̀ọ̀kan, nínú iṣẹ̀ mímọ̀ ti òtítọ̀. Nígbà tí wọn n rìn nínú ètò yìi, olúkúlùkù n fiyè sí ojúṣe tirẹ̀, tí wọn sì n rìn ní irẹ̀lẹ̀ níwájú Ọlórùn, ‘wọn fi imọ̀lẹ̀ àti ọ̀go kan hàn’ sí ayé, èyí tí a kò rí àfi nínú ijọ̀ ní ojọ̀ àwọn àpọ̀sítẹ̀lẹ̀. Iranṣẹ̀ náà, [Ifihàn 14:6,7,] lọ bí ẹ̀ni pé lórí iyẹ̀ afẹ̀fẹ̀, ipè náà sì pé, ‘È wá, nítorí ohun

gbogbo ti sètò tán nísinsin yìi,’ [Luku 14:17.] tán káàkiri pèlú agbára àti èso.”

“4. ‘Àwọn èniyàn bèrè sí í wólé, ní ibèrè diẹ̀ ni iye wọn, sùgbón wọn pò sí í tí tí di ogunlógò.’ Nígbà tí èkó nípa ibò wá náà kòkò jẹ̀ wààsù láti ọ̀dọ̀ Arákúnrin Miller, àti diẹ̀ gan-an lára àwọn miíràn, ipa rẹ̀ kéré púpò, àti pé diẹ̀ gan-an ni a jí dide nípasè rẹ̀; sùgbón láti ọ̀dún 1840 sí 1844, níbíki bí tí a bá ti ń wààsù rẹ̀, gbogbo àwùjọ̀ ni a rú sókè.”

“5. Nígbà tí àngẹ̀lì tó ń fò [Ìfihàn 14:6–7] bèrè sí í wààsù iròyìn ayò àinípèkun ní ibèrè, pé, ‘È bèrù Ọ̀lórùn, kí ẹ̀ sì fi ọ̀gò fún un; nítorí wákàtí idájọ̀ rẹ̀ ti dé,’ ọ̀pọ̀ èniyàn kígbè ayò ní ifojúsiwájú wíwá Jèsù, àti ìmúpadàbòsípò, àwọn tí lẹ̀yìn náà sì tako, tí wọn sì fi sẹ̀sín, tí wọn sì fi ẹ̀ ẹ̀lẹ̀yà ọ̀títọ̀ tí ó sẹ̀sẹ̀ kún wọn ní ayò diẹ̀ sáájú. Wọn da àwọn iyebíye rú, wọn sì fón wọn ká. Èyí mú wa dé igbà irẹ̀danu ọ̀dún 1844, nígbà tí àkókò itúkà bèrè.”

“Kíyèsí èyí: Àwọn wònyí gan-an ni àwọn tí wọn ti ‘kígbè fún ayò’ rí, ni wọn dá iyọnu sílẹ̀, wọn sì fón àwọn ohun-ọ̀sọ̀ iyebíye náà ká. Kò sì sí ẹnìkan tí ó ti fón agbo ẹran náà ká lónà tó lágbára tó bèrè, tí ó sì ti mú wọn sìnà láti ọ̀dún 1844 wá, bí àwọn tí wọn ti wààsù ọ̀títọ̀ rí, tí wọn sì yò nínú rẹ̀; sùgbón tí wọn ti sẹ̀ isẹ̀ Ọ̀lórùn lẹ̀yìn náà, àti ìmúṣẹ̀ àsọtẹ̀lẹ̀ nínú irírí ibòwò wa tí ó ti kojá.”

“6. ‘Àwọn ohun ọ̀sọ̀ èké àti owó àròkò’ tí a tú ká láàárín àwọn tòótọ̀, fi kedere sojú àwọn ẹ̀ni tí iyipadà wọn jẹ̀ èké, tábí ‘àwọn ọ̀mọ̀ àjẹ̀jì,’ [Hosea 5:7] láti igbà tí a ti ilẹ̀kùn náà dé ní 1844.

“7. ‘Eruku àti iyẹ̀fun igi, iyanrin àti onírúurú àkítàn gbogbo,’ dúró fún onírúurú àti púpòlọ̀pò àṣìṣe tí a ti mú wólé láàárín àwọn onígbàgbò nínú ibòwò Keji, láti igbà irẹ̀danu ọ̀dún 1844 wá. Níhìn-ín, èmi yòò ẹ̀ àkíyèsí diẹ̀ nínú wọn.

“1. Ìdúró tí àwọn kan nínú àwọn ‘olùṣò-àgùntàn’ fi igbéraga gbé lésèkẹ̀sẹ̀ lẹ̀yìn tí a ti ké igbe Òru-Àárín, pé agbára mímú-ọ̀kàn-rò tó lágbára ti Èmí Mímọ̀ tí ó bá isìsẹ̀ oṣù keje lọ jẹ̀ ifàséyìn mèsimérìkì. George Storrs wá lára àwọn àkókò tí wọn gbé idúró yìi. Wo àwọn ikòwé rẹ̀ ní apá ikẹyìn ọ̀dún 1844, nínú Midnight-Cry, tí a ń tẹ̀ jáde ní igbà náà ní Ìlú New York. J. V. Himes, ní Àpéjọ̀ Albany ní igbà irúwé ọ̀dún 1845, so pé isìsẹ̀ oṣù keje mú mèsimérìsìmù tó jin ẹ̀sẹ̀ méje wá. Èyí ni a ti so fún mi láti ọ̀dọ̀ ẹ̀ni kan tí ó wá níbẹ̀, tí ó sì gbọ̀ ọ̀rò náà. Àwọn miíràn tí wọn kó ipa àkànṣe nínú igbe oṣù keje, ti tún kede láti igbà náà pé isìsẹ̀ náà jẹ̀ isẹ̀ Èṣù. Ní ojọ̀ Olùgbàlà wa, pípa isẹ̀ Kristi àti ti Èmí Mímọ̀ mọ̀ Èṣù jẹ̀ ọ̀rò-òdi sí Èmí Mímọ̀, ó sì tún jẹ̀ ọ̀rò-òdi sí Èmí Mímọ̀ nísinsinyí. 2. Ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ idánwò lórí àkókò pátó. Níwòn bí ojọ̀ 2300 ti parí ní 1844, ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àkókò ni a ti yàn kalẹ̀, láti ọ̀dọ̀ orìṣíírìṣíì èniyàn, fún iparí wọn. Nípa sísẹ̀ bèrè wọn ti yò àwọn ‘àmì-àlà’ kúrò, wọn sì ti bo gbogbo isìsẹ̀ dídé Olúwa ní òkùnkùn àti àní-àní. 3. Spiritualism pèlú gbogbo àwọn àláfojúsun àti àṣejù rẹ̀. Ètàn Èṣù yìi, tí ó ti ẹ̀ isẹ̀ ikú tí ó bani lẹ̀rù gan-an, ni a dúró gégé bí ‘àwọn irùsókè igi,’ àti ‘onírúurú ẹ̀gbin gbogbo.’ Ọ̀pọ̀ nínú àwọn tí wọn mu májèlẹ̀ spiritualism wọ inú wọn jẹ̀wọ̀ ọ̀títọ̀ irírí wa nípa dídé Olúwa tẹ̀lẹ̀, àti nítorí ọ̀títọ̀ yìi ni a ti mú ọ̀pọ̀ èniyàn gbà pé spiritualism ni èso àdánidá ti gbígbàgbò pé Ọ̀lórùn ni ó dari àwọn isìsẹ̀ nílá tí dídé Olúwa ní 1843 àti 1844. Peteru, nígbà tí ó ń sọ̀rọ̀ nípa àwọn tí yòò ‘mú àwọn èkó-ikù wá sínú, àní tí yòò sẹ̀ Olúwa tí ó rà wọn,’ wí pé ‘NÍTÒRÍ WỌN NI A O FI Ọ̀NÀ Ọ̀TÍTỌ̀ SỌRỌ̀ BÚBURÚ NÍPA RẸ̀.’ 4. S. S. Snow tí ń jẹ̀wọ̀ pé ọ̀un ni ‘Elijah Wólì.’ Ọ̀kúnrin yìi, nínú irinàjò rẹ̀ àjẹ̀jì àti ẹ̀lẹ̀rùjẹ̀jẹ̀, ti kó ipa tirẹ̀ pèlú nínú isẹ̀ ikú yìi, ọ̀nà rẹ̀ sì ti ní itọ̀ka sí fifi ipò tòótọ̀ fún àwọn mímọ̀ tí ń dúró de Oluwa sọ̀wọn ní ojọ̀ ọ̀pọ̀ ọ̀kàn olóòótọ̀.”

“Sì àkòjò àwọn àṣiṣe wònyí ni èmi lè fi ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ míràn kún un, bí ‘egbèrún ọ̀dún’ tí Ìfihàn 20:4, 7 sọ̀rò nípa rẹ̀, gégé bí ohun tí ó ti ṣẹ̀lẹ̀ ní igrà àtíjọ̀; àwọn 144,000 tí Ìfihàn 7:4; 14:1 mẹnù kàn; àwọn tí ‘wón dide, wón sì jáde láti inú ibojì’ lẹ̀yìn àjínḡde Kristi; ẹ̀kọ̀ pé a kò gbọ̀dọ̀ ṣiṣe rárá; ẹ̀kọ̀ nípa iparun àwọn ọ̀mọ̀dé kéékèéké; àti bẹ̀e bẹ̀e lọ. A tan àwọn àṣiṣe wònyí ká pẹ̀lú isapá òlá, a sì fi ipa tẹ̀ wón mọ̀ agbo-ẹ̀ran tí n̄ dúró de Oluwa, bẹ̀e ni ní àkókò tí Àbúrò Miller lá àlà nàà, a ti ‘yọ̀ àwọn iyebiye tòótọ̀ nàà kúrò ní ojú,’ àwọn ọ̀rọ̀ wòlù nàà sì bá ipò nàà mu pé—‘A sì ti yi idájọ̀ padà sẹ̀yin, ọ̀dodo sì dúró ní ọ̀nà jìjìn,’ àti bẹ̀e bẹ̀e lọ. Wo Isaiah 56:14.”

“Ní àkókò yẹn kò sí iwé iròyìn Advent kankan ní ilẹ̀ nàà tí ó n̄ gbèjà idí ọ̀títọ̀ àsikò yí. ‘Day-Dawn’ ni ẹ̀ni ikeyìn tí ó dààbò bo ipò ọ̀títọ̀ tí agbo kékeré nàà; sùgbón ó kú ní ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ oṣù kí Olúwa tó fi àlà yí fún Arákùnrin Miller; àti nínú ijà ikeyìn rẹ̀ nígbà tí ikú n̄ gbé e lọ, ó tọ̀ka sí àwọn mímọ̀ tí wón ti rẹ̀ tí wón sì n̄ mí irora sí ọ̀dún 1877, nígbà nàà ọ̀dún ogbón sí iwájú, gégé bí àkókò idàndè ikeyìn wón. Haa! haa! Kì í ṣe ohun agbàyanu pé Arákùnrin Miller, nínú àlà rẹ̀, ‘jókòó, ó sì sunkún’ nítorí ipò ibànújẹ̀ yí.”

“8. Àpótí nàà dúró fún ọ̀títọ̀ ipadàbò tí Arákùnrin Miller tẹ̀ jáde sí ayé, gégé bí a ti ṣe àfihàn rẹ̀ nínú àkàwé àwọn wúndiá mewaá. Mátíù 25:1–11. Àkókó, àkókò nàà, 1843; ẹ̀keji, àkókò idádúró; ẹ̀keta, igbe ọ̀gànjọ̀, ní oṣù keje, 1844; àti ẹ̀kerin, ilẹ̀kùn tí a ti pa. Kò sí ẹ̀ni tí ó ti ka àwọn iwé iròyìn Ipadàbò Keji láti ọ̀dún 1843 tí yóò sẹ̀ pé Arákùnrin Miller ti gbéjàkadi fún àwọn kókó pàtàkì mērin wònyí nínú itàn ipadàbò. Ètò ọ̀títọ̀ alámusepọ̀ yí, tàbí ‘àpótí,’ ni a ti ya sí wẹ̀wẹ̀, tí a sì ti fón káàkiri láàrin àwókú, nípasẹ̀ àwọn tí ó ti kọ̀ iríri tiwón sílẹ̀, tí wón sì ti sẹ̀ àwọn ọ̀títọ̀ gan-an nàà tí àwọn, pẹ̀lú Arákùnrin Miller, fi igboyà aláilẹ̀rù wàásù sí ayé.”

“9. Okùnrin tí ó ní ‘fẹ̀lẹ̀ erupẹ̀’ dúró fún imọ̀lẹ̀ kedere ti ọ̀títọ̀ isinsinyí, gégé bí a ti fi hàn án nípasẹ̀ ihinrere àngẹ̀lì keta, [Ìfihàn 14:9–12,] èyí tí n̄ wẹ̀ àwọn àṣiṣe kúrò nísinsinyí kúrò lára iyókú. Iṣẹ̀lẹ̀ ọ̀títọ̀ isinsinyí bẹ̀rẹ̀ sí í jí dide ní igrà irúwé ọ̀dún 1848, ó sì ti n̄ gòkè, ó sì n̄ ní agbára sí i láti àkókò nàà títí di isinsinyí. ‘Fẹ̀lẹ̀ erupẹ̀’ nàà ti n̄ ṣiṣe, àwọn àṣiṣe nàà sì ti n̄ kojá lọ níwájú imọ̀lẹ̀ kedere ti ọ̀títọ̀; àwọn kan nínú àwọn iyebiye òkúta, tí kì í ṣe pé sẹ̀yin ni òkùnkùn àti àṣiṣe ti bọ̀ mọ̀lẹ̀ tí wón sì ti yọ̀ wón kúrò ní ojú, nísinsinyí dúró nínú imọ̀lẹ̀ kedere ti ọ̀títọ̀ isinsinyí.

“Iṣe yí ti mímú àwọn iyebiye jáde, àti mímọ̀ àṣiṣe kúrò, n̄ yára pọ̀ sí i, a sì ti pinnu rẹ̀ láti máa lọ síwájú pẹ̀lú agbára tí n̄ pọ̀ sí i, títí gbogbo àwọn mímọ̀ yóò fi jẹ̀ àwárí jáde, tí wón yóò sì gba èdidi Olórùn aláàyè. Fi èyí wé orí kerinlélógbón iwé Èsékíélì, iwọ̀ yóò sì rí i pé Olórùn ti ṣẹ̀lẹ̀rì láti kó agbo ẹ̀ran rẹ̀ jọ, àwọn tí a ti tú ká ní ojọ̀ òkùnkùn àti àwọ̀sánmà yí, láti ọ̀dún 1844. Sàájú kí Jèsù tó dé, a ó kó ‘agbo kékeré’ nàà jọ̀ sínú ‘isòkan igbàgbọ̀.’ Jèsù n̄ wẹ̀ ‘fún ara rẹ̀ ẹ̀niyan àkànṣe kan, ẹ̀ni tí ó ní itara fún isẹ̀ rere,’ ní báyi, nígbà tí yóò sì dé, yóò rí ‘ijo rẹ̀ lání àbààwón, tàbí iwò, tàbí irú n̄nkan bẹ̀e rárá.’ ‘Èni tí ifẹ̀nfẹ̀ rẹ̀ wà ní ọ̀wọ̀ rẹ̀, yóò sì wẹ̀ ilẹ̀ ipakà rẹ̀ mọ̀ pátápátá, yóò sì kó alikama rẹ̀ sínú àkà, àti bẹ̀e bẹ̀e lọ.’ Mátíù 3:12.”

“10. Àpótí keji tí ó ‘tòbi jù, tí ó sì rẹ̀wà jù ti àtẹ̀lẹ̀wọ̀ lọ’ sínú èyí tí a kó àwọn ‘isúra,’ ‘dáyámòndì’ àti owó tí ó tú ká jọ, n̄ ṣàpeere pápá gbòrò ti ọ̀títọ̀ aláàyè ti isinsin yí, sínú èyí tí a ó kó agbo tí ó tú ká jọ, àní 144,000, gbogbo wón ní èdidi Olórùn aláàyè. Kò sí ọ̀kan nínú àwọn dáyámòndì iyebiye nàà tí a ó fi sílẹ̀ nínú òkùnkùn. Bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé àwọn kan kò tóbi ju orí abẹ̀rẹ̀ lọ, a kì yóò foju kọ̀ wón, kí a sì fi wón sílẹ̀ ní ojọ̀ yí nígbà tí Olórùn n̄ kó àwọn isúra rẹ̀

jọ. [Malachi 3:16–18] Ó lè rán àwọn àngẹ̀lì rẹ̀, kí ó sì yára mú wọn jáde gégé bí ó ti mú Lọ̀tì jáde kúrò ní Sódómù. ‘Iṣẹ́ kúkúrú ni Olúwa yóò ẹ̀ lórí ilẹ̀ ayé.’ ‘Yóò gé e kúrú nínú òdodo.’
Wo Romans 9:28.” James White, Àwọn Àlàyé Ìsàlẹ̀ sí Àlá Arákúnrin Miller.